

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
(кафедра теорії і практики англійської мови
та зарубіжної літератури імені професора Михайла Гетманця);
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;
Університет Палацького (Чехія);
Північно-Східний університет Бостона (США);
Університет Седерторн (Швеція);
Ягеллонський університет (Польща);
Університетський коледж Остфолда (Норвегія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI Міжнародна науково-практична конференція
«ГОРИЗОНТИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ»

(Харків, Україна;
Оломоуц, Чехія)

17 КВІТНЯ 2026 року

Харків
2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
(кафедра теорії і практики англійської мови та зарубіжної літератури імені
професора Михайла Гетманця);
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;
Університет Палацького (Чехія);
Північно-Східний університет Бостона (США);
Університет Седерторн (Швеція);
Ягеллонський університет (Польща);
Університетський коледж Остфолда (Норвегія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародна науково-практична конференція

«ГОРИЗОНТИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ»

(Харків, Україна; Оломоуц, Чехія)

17 КВІТНЯ 2026 року

Харків
2026

Редакційна колегія:

Костікова І. – доктор педаг. наук, професор, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Радчук О. – доктор філол. наук, професор, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Божко Ю. – канд. філол. наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Ведернікова Т. – канд. філол. наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Гончарова О. – канд. філол. наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Гуліч О. – канд. філол. наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Солошенко-Задніпровська Н. – канд. філол. наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Четверик В. – докт. філос. з філол., ст. викл., Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Рекомендовано редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.
(Протокол № 4 від 15 квітня 2026 року).

Горизонти сучасної філології. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2026 року). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Україна), Оломоуц: Університет Палацького (Чехія), 2026. 454 с.

Збірник матеріалів об'єднав дослідницькі розвідки, представлені на VI Міжнародній науково-практичній конференції «Горизонти сучасної філології», що відбулася 17 квітня 2026 року в Харкові (Україна) та Оломоуці (Чехія).

Матеріали опубліковані в авторській редакції.

Матеріали конференції доступні у відкритому доступі відповідно до умов міжнародної ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).

© Автори, 2026
© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2026

TEACHING: A PSYCHOLOGICAL AND METHODOLOGICAL PERSPECTIVE...	127
ДЕЙНА Людмила ДЕРИВАЦІЙНО-СТИЛІСТИЧНІ ІНТЕНСИФІКАТОРИ ОЦІННИХ ЗНАЧЕНЬ У ЩОДЕННИКОВОМУ ДИСКУРСІ.....	131
ДЖУРИЛО Аліна ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЛОГОПЕДІЇ.....	135
ДЗЕРИН Мар'яна СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ ПОСТАТІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	140
DOBROVOLSKA Svitlana THE STRATEGIC DIMENSION OF HOSTILE LANGUAGE: LINGUISTIC MECHANISMS OF IMPLEMENTATION AND CLASSIFICATION.....	143
ДРІГА Ірина, РАДЧУК Ольга КОЛОРАТИВНА ЛЕКСИКА В ПОРТРЕТНИХ ХАРАКТЕРИСТИКАХ ПЕРСОНАЖІВ У РОМАНІ МЕДЛІН МІЛЛЕР «ЦИРЦЕЯ».....	147
ЄГОРКІНА Дар'я ВАЖЛИВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕМОТИВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ.....	150
ЄМЕЦЬ Альона, КОВАЛЕНКО Ольга МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ.....	152
ЖУКОВА Анна, ДЕМІХОВА Світлана МОВНА СТІЙКІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ КУРСАНТІВ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ.....	155
ЗЕЛЕНЕНЬКА Ірина, КОНДРАТЮК Леся СВІТОВА ПОЕТИЧНА АНТОЛОГІЯ «SUNFLOWERS RISING» ЯК ІНСТРУМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПІДТРИМКИ.....	160
ІВАННІКОВА Ольга ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНА В УКРАЇНІ: ПІДХОДИ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ФОЛЬКЛОРНИХ АРХІВІВ.....	163
KALASHNYK Oksana DIDACTIC POTENTIAL OF GENERATIVE ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE.....	167
КАРПІНА Олена РОМАН Й. В. ГЕТЕ «СТРАЖДАННЯ МОЛОДОГО ВЕРТЕРА» В КОНТЕКСТІ ЛІТЕРАТУРИ «БУРІ Й НАТИСКУ» ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕНТИМЕНТАЛІЗМУ.....	171
КИКОТЬ Валерій МАКРООБРАЗ ВІРША ТА ПЕРЕКЛАД.....	175
КИСЕЛЬОВА Анастасія ЖІНОЧІ ГОЛОСИ ХАРКІВСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ.....	181
КОЛОДНИК Л.О. ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЧЕРЕЗ ПРАВНИЧИЙ	

THE STRATEGIC DIMENSION OF HOSTILE LANGUAGE: LINGUISTIC MECHANISMS OF IMPLEMENTATION AND CLASSIFICATION

Introduction. Hate speech as a linguistic phenomenon has not been studied nearly enough, which is exactly why this topic deserves more serious attention. Some aggressive verbal messages are clearly planned — they follow a specific communicative strategy from the very beginning. But people also express hatred and intolerance without even thinking about it, simply because they have never questioned their own worldview or the stereotypes they grew up with. Either way — planned or not — hate speech draws on strategies and tactics to achieve something: to shake up social order, push people toward aggression, stir up violence, or win others over to a particular position. Examining how hate speech functions as a system gives us a much clearer picture of what we are actually dealing with — especially when the task is to identify it in real discourse.

The aim of this paper is to take a close look at communicative strategies and tactics as the core tools through which hate speech operates, to review the ways researchers have defined and categorized them, and to make the case for the classification model that works best for practical analysis of hate speech in discourse.

Results. The term "strategy" entered linguistics back in the 1980s, yet a universally accepted definition has never really emerged. Some researchers tie strategy to how speech behavior is organized and what the speaker ultimately wants to achieve. Since speech behavior is never fixed — it shifts depending on who you are talking to and what is going on around you — it is reasonable to think of strategy in terms of how speakers adapt in order to get the effect they are after. Strategy typically works at the "global" level of communication, while tactics take care of the "local" details. In conflict situations, a great deal depends on how each party interprets what is happening,

because everyone brings their own personality and outlook to the exchange. Whether a conflict blows up or gets resolved comes down to how the people involved respond to the situation [5]. The communicative strategy a speaker reaches for will therefore always reflect the specific circumstances and the individuals taking part.

Scholars have looked at "communicative strategy" from quite different directions. I. S. Shevchenko describes it as a kind of overarching guideline — something that steers the speaker toward particular tools and methods when they are working to realize their communicative intentions in a given discursive situation [7, p. 274]. A different take frames communicative strategy as a direction of movement in speech behavior, where the speaker deliberately sequences their speech acts to reach a communicative goal [5]. H. H. Pocheptsov connects the concept to the full range of a speaker's communicative intentions, the way they distribute information across an utterance, and the sequence in which communicative components appear [6, p. 107].

A. V. Korolova approaches it differently again, describing communicative strategy as an orientation toward particular forms of speech behavior in a given situation — one that maps directly onto what the communicator is trying to accomplish [4, p. 120]. F. S. Batsevyich reads strategy as a cognitive act — the speaker stepping back to assess the situation before selecting the linguistic tools that will move them toward their goal, whether by working with or against the other person [1, p. 133]. P. V. Zernetskyi focuses on strategy as an organized set of speech acts all aimed at the same communicative outcome, and stresses the creative thinking that goes into putting that plan into motion [3, p. 40]. A. D. Bielova frames strategy in terms of making the most of the speaker's intentions — choosing and managing communicative moves that will actually be effective in the situation [2, p. 14].

One question researchers have not settled is whether "communicative strategy" and "speech strategy" refer to the same thing. Some treat them as full synonyms; others insist that "communicative strategy" is the broader term, since it can include nonverbal behavior as well as verbal. I. S. Shevchenko, for one, adds a paralinguistic dimension to communicative strategies — gestures, facial expressions, body movement, and physical contact between speakers all count. Speech strategy, by contrast, works

through verbal means alone [7, p. 214]. The role of paraverbal means in hate speech is picked up in more detail later in this study.

No single definition of communicative strategy has gained universal acceptance in linguistics, though the existing interpretations do tend to cluster around a few recognizable approaches. For the purposes of this study, communicative strategy refers to the speaker's overarching communicative goal together with the set of linguistic means they put together to pursue it in a specific situation. It shapes the addresser's speech behavior and is carried out through speech tactics, which draw on both verbal and nonverbal resources.

The most thorough and wide-ranging classification of communicative strategies currently available is the one developed by I. S. Shevchenko [7]. It includes: propositional strategies (constructing propositions through semantic memory and syntactic structure); local coherence strategies (building connections between sentences in a text); micro-strategies (extracting the global theme from text fragments and constructing semantic macrostructures); schematic strategies (forming superstructures that carry the overall meaning of the text); production strategies (producing surface structures with varying semantic and pragmatic properties); rhetorical strategies (using figures of speech to strengthen discourse); stylistic strategies (selecting language tools that suit the text type and context); nonverbal strategies (facial expressions, gestures, posture); and conversational strategies (making use of the social and communicative functions of discourse units). Conversational strategies work with both syntactic and semantic signals marking the end of a turn, as well as nonverbal cues — direction of gaze, gestures, pauses — read alongside the social characteristics of the participants and the specifics of the context [7].

A. D. Bielova approaches communicative strategies from a functional standpoint and identifies two broad categories [2]: primary (semantic-cognitive) strategies, which organize speech motives and are directed at influencing the addressee — discrediting and subordination being the clearest examples; and secondary strategies, which sustain the dialogue and break down into pragmatic (self-presentation, role strategy), dialogical (managing the topic and conversational initiative), and rhetorical

(dramatization, drawing attention, devaluation) subtypes.

Conclusions. No single agreed-upon classification of communicative strategies and tactics exists yet. That makes research harder in some respects, but it also leaves room to pick the model that actually fits the discourse being analyzed. The classifications reviewed here give a solid grounding in how speech messages get constructed and reproduced in the context of hate speech. The sheer variety of approaches out there reflects just how complex this phenomenon is — and why it still calls for study from multiple angles.

References:

1. Batsevyich, F. S. (2009). *Fundamentals of Communicative Linguistics* (2nd ed., rev.). VTs “Academy.” P. 356.
2. Bielova, A. D. (2004). Communicative strategies and tactics: problems of systematics. *Linguistic and conceptual pictures of the world*, 10, pp. 11-16.
3. Zernetskyi, P. V. (1988). *Speech acts in English-language artistic discourse*. Naukova Dumka. P. 128.
4. Korolova, A. V. (2006). Typology of communicative strategies of speech behavior in conflict situations. *Slavic Herald: Series “Philological Sciences,”* 6, pp. 119-122.
5. Korolova, A. V. (2008). Strategies and tactics of communicative behavior of communication participants in conflict situations. *Studia Linguistica*, 1, pp. 48-53.
6. Pocheptsov, H. H. (2001). *Theory of Communication*. Vakler. P. 565.
7. Shevchenko, I. S. (Ed.). (2005). *Discourse as a cognitive-communicative phenomenon*. Konstanta. P. 356.